

diar l'endèmia tífica a Catalunya. Cal fer avinent que la ciutat de Barcelona és qui ha realitzat més esforços per a deslliurar-se i qui més bé n'ha reïxit d'una manera vistent.

Si ens atrevim a parlar de la tifoide com un flagell és que ens ve a la memòria el cas colpidor de la capital catalana. Com veurem és malaltia a la qual han pagat els barcelonins un tribut excessiu. Des de primers del segle passat que la febre tifoide es destrià d'altres entitats morboses amb les quals la confonien els metges, el seu nom fou pesombre dels barcelonins perquè els colpia amb la màxima impietat.

No era la dissort monopoli exclusiu de Barcelona. Com totes les infeccions contagioses, és resultat de la convivència humana i, per tant, s'estén i flagella els llocs on aquesta convivència és més intensa: ciutats, exèrcits. Per això, altres capitals també l'han patida i pateixen i per a vèncer-la, les que ho han aconseguit, els ha calgut molts esforços i moltes despeses i moltes víctimes en les que encara negligeixen la lluita.

MORTALITAT TIFICA BARCELONINA

Per a historiar l'endèmia ens trobem els barcelonins en possessió d'una estadística més completa i més vella que altres capitals de l'Estat espanyol, perquè els doctors Coll i Pujol, Carreras i Aragó i Nin i Tudó, avantçant-se a les iniciatives estatals, iniciaren l'any 1877 les estadístiques de mortalitat ciutadana. Gràcies al seu esforç controlem des de l'any 1878 la xifra dels morts per tifoidea. Inserim a continuació la taula de defuncions hagudes des de l'any 1878 fins a 1935.

<i>Anys</i>	<i>Habitants</i>	<i>Defuncions</i>	<i>Coef. per 1.000 h.</i>	<i>Anys</i>	<i>Habitants</i>	<i>Defuncions</i>	<i>Coef. per 1.000 h.</i>
1877	249.106	—	—	1889	319.203	540	1'688
1878	251.443	419	1'666	1890	343.614	563	1'638
1879	253.780	582	2'293	1891	367.325	527	1'434
1880	256.110	384	1'500	1892	391.036	493	1'260
1881	258.445	332	1'284	1893	414.747	408	0'983
1882	260.791	406	1'556	1894	438.458	328	0'748
1883	263.128	380	1.444	1895	462.169	304	0'679
1884	265.465	475	1'790	1896	485.879	278	0'572
1885	267.803	454	1'695	1897	509.589	432	0'847
1886	270.141	567	2'098	1898	518.161	472	0'910
1887	272.481	581	2'132	1899	526.734	550	1'044
1888	292.192	561	1'894	1900	535.306	528	0'986
				1901	541.144	340	0'628
				1902	546.982	320	0'614
				1903	551.463	339	0'614
				1904	556.787	380	0'682
				1905	561.755	279	0'496
				1906	566.768	327	0'576
				1907	571.826	460	0'804
				1908	576.729	544	0'943
				1909	581.876	420	0'721
				1910	587.411	360	0'612
				1911	592.476	429	0'724
				1912	599.113	372	0'620
				1913	603.421	404	0'689
				1914	607.170	1.877	3'081
				1915	619.083	388	0'626
				1916	623.524	373	0'598
				1917	628.144	496	0'789
				1918	640.769	513	0'800
				1919	663.387	302	0'455
				1920	721.508	282	0'390
				1921	723.375	272	0'376
				1922	726.080	325	0'447
				1923	727.294	379	0'521
				1924	812.787	363	0'446
				1925	817.859	203	0'248
				1926	823.568	228	0'276
				1927	832.129	190	0'228
				1928	840.931	214	0.255
				1929	891.440	174	0'195
				1930	1.005.565	189	0'187
				1931	1.007.820	237	0'235
				1932	1.014.566	232	0'228
				1933	1.023.625	161	0'157
				1934	1.036.841	201	0'193
				1935	1.048.557	181	0'172